

díns de las casas, y per aixó no tenen pas por de las prediccions dels *grans sabís* d' Europa.

Hem visitat una gran població de Fransa, ahont lo cementiri catòlich, que 's lo mes gran, toca la vila, de manera que 'l carrer que s' allarga fins á las portas del cementiri está tot habitat per familias de marmolistas y escultors, que trevallen sempre lloses y monuments per lo mateix, y aixó, que de Fransa han sortit los primers *sabís moderns* amenassant las poblacions ab grans pestas y catástrofes si no treyan los cementiris dels pobles.

Qui no hagi visitat lo cementiri de Pissa haurá vist segurament grabats ó fotografias representant aquell admirable museo d' escultura, que tot lo dia, tot l' any, es visitat per mils de forasters, que van á admirar las obras immortals dels artistes italiáns, sense que encara á Pissa hajan fet cas de las grans epidemias anunciadas per aqueixa colla de *sabís* espantats per los miasmas dels cementiris.

Are n' ha sortit un altre (aquest també pensa 'com los antichs, també deu ser preocupat) que ab los seus experiments tira completament per terra, totas las teorías dels espantats, que 'ns volen fer créurer ab bruixas avans d' hora.

Aquest s' anomena Mr. Esmarch, no es tan tonto com los altres ni porta un pel de llana al clatell. M. Esmarch ha volgut aquilatar la justificació d' aquestas creencias vulgars, y al efecte ha emprés una serie de curiosos experiments, escullint cadavres d' animals, morts á consecuencia de diferents malalties infecciosas, tals com la tuberculosis, lo carbuncle, lo cólera d' las gallinas etc. Ha col·locat aquells cadavers en mitjos diversos, capassos d' accelerar ó de retrassar lo procés de la descomposició cadavérica; ha enterrat uns, sumergint ab aygua altres, col·locat altres en una estufa, y en fi, abandonant á altres á la acció del ayre; y de temps en temps ha arrencat trossos de teixit en diferents graus de descomposició d' aquets y los ha sumergit en caldos de cultiu, inoculant després aquets caldos á animals vius.

Las conclusions que deduheix Esmarch dels seus experiments, estan en complet desacort ab lo que era creencia general fins ara. Esmarch preté que 'l procés de la putrefacció destrueix lo germen de las malalties, tant mes rápidament, quan mes actiu es, y